

Elias – Ikatulo nga Numero

Ipahibalo Kini nga Mahibaloan

Jeff Pippenger

2023-09-29

Ug nahitabo sa panahon sa paghalad sa halad sa kagabhion, nga si Elias nga manalagna miduol ug miingon, Ginoong Dios ni Abraham, Isaac, ug sa Israel, ipaila unta niining adlaw nga Ikaw mao ang Dios sa Israel, ug nga ako mao ang Imong alagad, ug nga akong gibuhat kining tanan nga mga butang sumala sa Imong pulong. 1 Mga Hari 18:36.

Atong giila ang mga kinaiya ni Elias ingon nga usa ka simbolo. Usa sa maong mga kinaiya mao nga ang ministryo ug mensahe ni Elias, ni Juan Bautista, ug ni William Miller maoy mga galamiton sa paghukom. Ang ilang mensahe gigamit sa Ginoo aron sa pagsulay sa tagsatagsa nilang mga kasaysayan. Miingon si Jesus nga kon wala pa Siya moanhi, nan ang mga Judiong mapanghimarauton wala unta silay sala.

Kon wala pa ako moanhi ug mosulti kanila, wala unta silay sala; apan karon wala na silay ikatabon sa ilang sala. Juan 15:22.

Gipaila ni Ezekiel ang mao rang prinsipyo alang sa mga Judiong mapanghimakak sa iyang kasaysayan.

Kay sila mga anak nga mapahitas-on ug mga kasingkasing nga matig-a. Gipadala ko ikaw ngadto kanila; ug magaingon ka kanila, Mao kini ang giingon sa Ginoong Dios. Ug sila, bisan mamati sila, o bisan dili sila mamati, (kay sila maoy usa ka masinupakon nga balay,) bisan pa niana mahibalo sila nga dihay usa ka manalagna sa ilang taliwala. Ezekiel 2:4, 5.

Ang simbolismo ni Elias naglakip sa iyang katungdanan isip usa ka galamiton sa paghukom.

“Ang mga nalambigit sa pagmantala sa mensahe sa ikatulong manulonda nagasusi sa mga Kasulatan sumala sa maong pamaagi nga gisagop ni Amang Miller. Sa gamayng basahon nga adunay ulohang Views of the Prophecies and Prophetic Chronology, si Amang Miller naghatag sa mosunod nga yano apan maalamon ug mahinungdanong mga lagda alang sa pagtuon ug paghubad sa Biblia:

“1. Ang matag pulong kinahanglang adunay husto niyang kalabutan sa hilisgutan nga gipresentar sa Biblia; 2. Ang tibuok Kasulatan gikinahanglan, ug mahimong masabtan pinaagi sa matinguhaong pag-apply ug pagtuon; 3. Walay bisan unsang gipadayag sa Kasulatan nga mahimo o pagatagoon gikan niadtong mangayo diha sa pagtuo, nga walay pagduhaduha; 4. Aron masabtan ang doktrina, tiguma ang tanang mga teksto sa Kasulatan bahin sa hilisgutan nga gusto mong hibaloan, dayon tugoti ang matag pulong sa pagbaton sa iyang husto nga impluwensiya; ug kon makahimo ka sa pagporma sa imong teorya nga walay panagsumpaki, dili ka mahimong anaa sa kasaypanan; 5. Ang Kasulatan kinahanglan nga mao ang iyang kaugalingong maghuhubad, sanglit kini maoy lagda sa iyang kaugalingon. Kon magsalig ako sa usa ka magtutudlo aron hubaron kini alang kanako, ug siya motag-an lamang sa kahulogan

niini, o tinguhaon nga himoon kini nga ingon niana tungod sa iyang sektaryang tinooohan, o aron maisip nga manggialamon, nan ang iyang pagtag-an, tinguha, tinooohan, o kaalam maoy akong lagda, ug dili ang Biblia.”

“Ang nahisgotan sa ibabaw maoy usa ka bahin niining mga lagda; ug sa atong pagtuon sa Biblia kitang tanan makabuhat ug maayo kon tagdon nato ang mga prinsipyo nga gipadayag.

“Ang matuod nga pagtoo natukod ibabaw sa Kasulatan; apan si Satanas naggamit ug daghang mga paagi sa pagtuis sa Kasulatan ug sa pagsulod sa kasaypanan, mao nga gikinahanglan ang dakong pagbantay kon ang usa gusto nga mahibalo kon unsa gayod ang ilang gitudlo. Usa kini sa dagkong mga limbong niining panahona ang paghatag ug dakong gibug-aton sa pagbati, ug ang pag-angkon ug pagkasinsero samtang ginabalewala ang tin-aw nga mga pagpamulong sa pulong sa Dios tungod kay kana nga pulong dili mahiuyon sa pagbati. Daghan ang walay pundasyon alang sa ilang pagtoo gawas sa emosyon. Ang ilang relihiyon naglangkob sa kahinam; sa dihang kana mawala, mawala usab ang ilang pagtoo. Ang pagbati mahimong tahop, apan ang pulong sa Dios mao ang trigo. Ug ‘unsa ba,’ nagaingon ang manalagna, ‘ang tahop sa trigo?’”

“Walay usa nga pagahukman sa silot tungod sa dili pagtagad sa kahayag ug kahibalo nga wala gayud nila maangkon, ug nga dili usab nila mahimo nga maangkon. Apan daghan ang nagdumili sa pagtuman sa kamatuoran nga gipadayag kanila pinaagi sa mga sinugo ni Cristo, tungod kay buot sila nga motuman sa sukdanan sa kalibutan; ug ang kamatuoran nga nakaabot sa ilang salabutan, ang kahayag nga misidlak sulod sa kalag, mao ang magahukom kanila sa Paghukom. Niining kaulahiang mga adlaw ania kanato ang tinigum nga kahayag nga nagasidlak sa tanang mga kapanahonan, ug tungod niana pagapanubagon kita sa katugbang nga sukod. Ang dalan sa pagkabalaan dili patag sama sa dalan sa kalibutan; kini usa ka giandam ug gibayaw nga dalan. Kon magalakaw kita niining dalana, kon modagan kita diha sa dalan sa mga sugo sa Ginoo, atong makita nga ang ‘dalan sa matarung maingon sa masidlakon nga kahayag, nga nagadan-ag sa labi pa ug labi pa hangtod sa hingpit nga adlaw.” Review and Herald, Nobyembre 25, 1884.

Dili kita “silotan tungod sa wala pagpatalinghug sa kahayag ug kahibalo nga” kita “wala gayud maangkon, ug” nga kita “dili makabaton.” Ang mahinungdanong bahin niini nga pahayag mao ang pulong nga “dili makabaton.” Si Elias, si Juan ug si Miller nagrepresentar sa kahayag alang sa ilang tagsatagsa ka kaliwatan nga mahimong maangkon. Ang presensya sa ilang mensahe nagwagtang sa tabon sa gitawag sa balaod sa Estados Unidos nga “plausible deniability.” Ang mensahe ni Elias sa bisan unsang kaliwatan diin kini mapadayag nagwagtang sa bisan unsang “plausible deniability,” ug sa ingon naghupot sa tibook nga kaliwatan nga manubag alang sa kahayag nga gipresentar niadtong panahona.

“Ang akong igsoon miingon kaniadto nga dili siya maminaw sa bisan unsa mahitungod sa doktrina nga among gunitan, kay nahadlok siya nga basin kombinsihon siya. Dili siya moanhi sa mga tigom, ni maminaw sa mga wali; apan sa ulahi mipahayag siya nga nakita niya nga sama ra siya kaguiltyhan ingon nga daw nakadungog siya niini. Gihatagan siya sa Dios ug kahigayonan sa pagkahibalo sa kamatuoran, ug pagapanubagon siya Niya tungod niining kahigayonan. Adunay daghan sa atong taliwala nga may pagpihig batok sa mga doktrina nga

ginahisgutan karon. Dili sila moanhi aron mamati, dili sila malinawon nga magsusi, kondili ilang ipaatubang ang ilang mga pagsupak diha sa kangitngit. Hingpit silang kontento sa ilang kahintang. ‘Kay nagaingon ikaw, Ako dato, ug nadagaya sa mga kabtangan, ug wala akoy kinahanglan sa bisan unsa; ug wala ka masayud nga ikaw maoy alaut, ug makalolooy, ug kabus, ug buta, ug hubo: gitambagan ko ikaw sa pagpalit gikan kanako ug bulawan nga sinusihang pinaagi sa kalayo, aron ikaw madato; ug maputing bisti, aron ikabisti mo, ug aron ang kaulawan sa imong pagkahubo dili makita; ug dihogi ang imong mga mata sa tambal sa mata, aron ikaw makakita. Ang tanan nga Akong gihigugma, Akong badlongon ug pagacastigohon: busa magmahinangpon ka, ug paghinulsol’ (Pinadayag 3:17–19).”

“Ang maong kasulatan magamit niadtong nagpuyo ilalom sa tingog sa mensahe, apan dili mouyon sa pag-anhi aron maminaw niini. Unsaon ninyo pagkahibalo nga ang Ginoo wala nagahatag ug bag-ong mga pagpamatuod sa Iyang kamatuoran, nga nagabutang niini diha sa usa ka bag-ong kahintang, aron maandam ang dalan sa Ginoo? Unsang mga laraw ang inyong gihimo aron ang bag-ong kahayag mapasulod pinaagi sa mga laray sa katawhan sa Dios? Unsang pamatuod ang anaa kaninyo nga ang Dios wala magpadala ug kahayag ngadto sa Iyang mga anak? Ang tanang pagsalig sa kaugalingon, egotismo, ug garbo sa kaugalingong hunahuna kinahanglan isalikway. Kinahanglan kita moduol sa tiilan ni Jesus, ug magtoon gikan Kaniya nga maaghup ug mapaubsanon sa kasingkasing. Si Jesus wala magtudlo sa Iyang mga tinun-an sama sa pagtudlo sa mga rabbi sa ila. Daghan sa mga Judio mianhi ug namati samtang gipadayag ni Cristo ang mga tinago sa kaluwasan, apan wala sila mianhi aron magtoon; mianhi sila aron sa pagsaway, aron masikop Siya diha sa usa ka dili pagkauyon, aron aduna silay butang nga magamit sa pagpihig sa katawhan. Nangkontento sila sa ilang kahibalo, apan ang mga anak sa Dios kinahanglan makaila sa tingog sa Tinuod nga Magbalantay. Dili ba kini maoy panahon nga labing angay kita magpuasa ug mag-ampo atubangan sa Dios? Anaa kita sa katalagman sa panagbingkil, sa katalagman sa pagpili ug dapig diha sa usa ka gilalisan nga punto; ug dili ba kinahanglan mangita kita sa Dios uban sa dakong kamatinud-anon, uban sa pagpaubos sa kalag, aron atong mahibaloan kon unsa ang kamatuoran?” Selected Messages, book 1, 413.

Kadtong nagrepresentar sa mensahe ni Elias mga galamiton sa paghukom sulod sa usa ka proseso sa paghinlo nga nagaandam sa dalan alang sa mensahero sa tugon aron hinloan ang templo. Sa pagtuman sa buluhaton sa paghinlo sa templo, ang kahayag sa kamatuoran alang sa karon ginapadayag. Kon dili kini ipadayag, kadtong gitinguha ni Cristo kaniadto ug karon nga hinloan magapabilin sa ilang kupo nga Laodiceano sa paglimbong sa kaugalingon. Si Elias nagsimbolo sa usa ka ministeryo nga nagapresentar sa kamatuoran ingon nga usa ka galamiton sa paghukom. Mao kana nga gipahibalo kita nga kadtong nagsalikway sa mensahe ni Juan Bautista dili makapahimulos sa pagtulon-an ni Jesus.

“Gipahinumdoman ako pagbalik sa pagmantala sa unang pag-anhi ni Cristo. Gipadala si Juan diha sa espiritu ug gahum ni Elias aron pag-andam sa dalan ni Jesus. Kadtong misalikway sa pagpamatuod ni Juan wala makabenepisyo gikan sa mga pagtulon-an ni Jesus.” Early Writings, 258.

Diha sa mga propetikong kasaysayan nga naghulagway sa paghinlo sa katawohan sa Dios, adunay usa ka mensahe sa kamatuoran alang sa karon nga gibuklad na, nga naghupot sa maong kaliwatan nga may tulubagon sa pagpili tali sa kangitngit o sa kahayag.

Apan ikaw, O Daniel, sirhi ang mga pulong, ug timrihi ang basahon, bisan hangtod sa panahon sa katapusan: daghan ang magdalagan ngadto ug nganhi, ug ang kahibalo modaghan.... Ug siya miingon, Lakaw sa imong dalan, Daniel: kay ang mga pulong gisirhan ug gitimrihan hangtod sa panahon sa katapusan. Daghan ang pagaputlihon, ug pagapapution, ug pagasulayan; apan ang mga dautan magabuhat sa pagkadautan: ug walay bisan kinsa sa mga dautan nga makasabut; apan ang mga manggialamon makasabut. Daniel 12:4, 9, 10.

Kadtong nagrepresentar sa mensahe ni Elias alang sa ilang tagsa-tagsa ka kaliwatan giila ni Cristo ingon nga Iyang mga embahador aron gamiton sila ingon nga mga kasangkapan sa paghukom. Mao kini ang gipaila ni Elias sa dihang siya miingon, “ipahibalo niining adlaw nga Ikaw mao ang Dios sa Israel, ug nga ako Imong alagad, ug nga gibuhat ko kining tanang mga butanga sumala sa Imong pulong.”

Kini nga kamatuoran gipadayag usab ni Jesus mahitungod kang Juan Bautista.

Ug sa dihang sila nanglakaw na, si Jesus misugod sa pagsulti ngadto sa mga panon mahitungod kang Juan: Unsa ba ang inyong giadto sa kamingawan aron tan-awon? Usa ba ka bagakay nga gipalid sa hangin? Apan unsa ba ang inyong giadto aron tan-awon? Usa ka tawo nga sinul-oban ug humok nga mga bisti? Tan-awa, kadtong nanagsul-ob ug humok nga mga bisti anaa sa mga balay sa mga hari. Apan unsa ba ang inyong giadto aron tan-awon? Usa ba ka propeta? Oo, ako magaingon kaninyo, ug labaw pa kay sa usa ka propeta. Kay kini mao siya nga bahin kaniya nahisulat, Tan-awa, ginapadala ko ang akong mensahero sa atubangan sa imong nawong, nga magaandam sa imong dalan sa atubangan mo. Mateo 11:7–10.

Si Juan labaw pa kay sa usa ka propeta; siya usa ka galamiton sa paghukom, ug ang iyang ministeryo gipaila sa iyang kaliwatan, kay nangadto sila sa kamingawan aron sa pagtan-aw kaniya, maingon sa pagkatinuod nga ang tibook Israel miadto sa Carmel pinaagi sa sugo ni Ahab. Si William Miller nakasabut sa pagdugang sa kahibalo nga gibuksan pag-usab niadtong 1798. Siya nagrepresentar niadtong mga nagdalagan ngadto-nganhi sulod sa Pulong sa Dios samtang ang kahibalo nagdugang. Ang iyang mensahe gibase sa panahong matagnaon, ug niadtong 1840 ang iyang mensahe ug ministeryo gipahimutang sulod sa iyang kaliwatan sa ingon nga paagi nga ang tibook kalibotang Protestante nagtan-aw aron sa paghibalo kon ang iyang pamaagi molampos. Sa dihang kini napamatud-an, ang iyang mensahe gidala libot sa kalibotan.

“Sa tuig 1840 laing talagsaong katumanan sa tagna nakapukaw ug halapad nga interes. Duha ka tuig sa wala pa kana, si Josiah Litch, usa sa mga nag-unang ministro nga nagwali sa ikaduhang pag-anhi, nagmantala ug usa ka paghubad sa Pinadayag 9, nga nagtagna sa pagkapukan sa Imperyong Ottoman. Sumala sa iyang mga kalkulasyon, kini nga gahum pagapildihon... sa ika-11 sa Agosto, 1840, sa dihang ang gahum sa Ottoman sa Constantinople gilauman nga mabungkag. Ug kini, ako nagatoo, makaplagaan nga maoy mahitabo.”

“Sa tukmang panahong gitakda, ang Turkeya, pinaagi sa iyang mga embahador, midawat sa panalipod sa mga kaalyadong gahum sa Uropa, ug sa ingon gibutang niya ang iyang kaugalingon ilalom sa pagpugong sa mga Cristohanong nasod. Ang maong hitabo hingpit gayud nga nagtuman sa tagna. Sa dihang nahibaloan kini, daghang mga tawo ang nakombinsir sa pagkahusto sa mga prinsipyo sa paghubad sa tagna nga gisagop ni Miller ug sa iyang mga kauban, ug usa ka kahibulongang kusog ang gihatag sa kalihokang advento. Ang mga tawo nga may kinaadman ug kahimtang nakighiusa kang Miller, sa pagwali maingon man sa pagmantala sa iyang mga panglantaw, ug gikan sa 1840 hangtod sa 1844 ang buluhaton mikaylap sa madali.” The Great Controversy, 334, 335.

Gikan sa “1840 ngadto sa 1844” nagrepresentar sa kasaysayan sa “pito ka dalugdog” sa Pinadayag kapitulo 10. Niini nga kasaysayan gisugdan ang usa ka proseso sa paghinlo nga girepresentahan sa Malakias kapitulo 3, ug sa duha ka paghinlo ni Cristo sa templo. Ang proseso sa paghinlo usa ka nagapadayon nga proseso sa pagsulay, nga gibase sa pagsabot ni Miller sa prinsipyo nga usa ka adlaw alang sa usa ka tuig. Kadtong nagrepresentar sa mensahe ni Elias nagaandam sa dalan alang sa manlulunda sa tugon aron sa kalit moanhi sa Iyang templo, ug sila mao ang simbolo sa usa ka galamiton sa paghukom nga gigamit sa manlulunda sa tugon aron sa pagpapha sa mga mopili sa kangitngit inay sa kahayag.

Ako, sa pagkatinuod, nagabautismo kaninyo pinaagi sa tubig ngadto sa paghinulsol; apan siya nga moanhi sunod kanako labi pang gamhanan kay kanako, kansang mga sapin dili ako takus sa pagdala; siya magabautismo kaninyo pinaagi sa Espiritu Santo, ug pinaagi sa kalayo: Kansang pala anaa sa iyang kamot, ug iya gayod nga limpyohan sa hingpit ang iyang giukanan, ug tigumon ang iyang trigo ngadto sa bangan; apan iyang sunogon ang mga uhot pinaagi sa kalayo nga dili mapalong. Mateo 3:11, 12.

Sa adlaw ni Cristo nga gihulagway sa Juan 6:66, nawad-an Siya ug mas daghang mga tinun-an kay sa bisan unsang laing higayon. Sa The Desire of Ages, diin kini nga teksto sa Juan gihisgutan, ang pamaagi sa mapanagnong aplikasyon mao gayud ang hinungdan nganong mibiya ang mga tinun-an. Dili nila masabtan nga ang literal nagrepresentar sa espirituwal, ug sumala sa apostol nga si Pablo, ang literal moabot una sa espirituwal.

Ug busa kini nahisulat, Ang nahaunang tawo nga si Adan nahimong buhing kalag; ang ulahing Adan nahimong espiritung nagahatag ug kinabuhi. Apan dili ang espirituhanon mao ang nahauna, kondili ang kinaiyanhon; ug sa ulahi ang espirituhanon. 1 Corinthians 15:45, 46.

Dili andam ug busa dili makahimo, ang mga Judio mibalibad sa pagsabot kang Cristo sa dihang Iyang gipaila nga Siya mao ang tinapay gikan sa langit nga kinahanglan kan-on. Ang mga kostumbre ug mga tradisyon mipuli ug milabaw sa pamaagi nga gigamit ni Cristo mismo. Mahitungod niini nga kasaysayan, si Sister White nagsulat:

“Pinaagi sa dayag nga pagbadlong sa ilang pagkawalay-pagtuo, kining mga tinun-an nahimulag pa gayod pag-ayo gikan kang Jesus. Sila nasuko pag-ayo, ug sa tinguha sa pagsakit sa Manluluwas ug sa pagtagbaw sa pagdumot sa mga Pariseo, ilang gitalikdan Siya, ug mibiya Kaniya uban sa pagyubit. Naghimo na sila sa ilang pagpili, gidawat nila ang dagway nga walay espiritu, ang upa nga walay unod. Ang ilang paghukom wala na gayod mausab human niana;

kay wala na sila maglakaw uban kang Jesus.”

“‘Kansang pala anaa sa Iyang kamot, ug Iyang hinloan sa hingpit ang Iyang giukanan, ug tigumon Niya ang Iyang trigo ngadto sa bodega.’ Mateo 3:12. Usa kini sa mga panahon sa paghinlo. Pinaagi sa mga pulong sa kamatuoran, ang tahop ginabulag gikan sa trigo. Tungod kay sila maoy mapahitas-on kaayo ug matarong sa kaugalingon aron modawat sa pagbadlong, mahigugmaon kaayo sa kalibutan aron modawat sa kinabuhi nga mapainubsanon, daghan ang mibiya kang Jesus. Daghan sa gihapon karon ang nagabuhat sa mao rang butang. Ang mga kalag ginapamatud-an karon maingon sa mga tinun-an didto sa sinagoga sa Capernaum. Sa dihang ang kamatuoran ipaabot ngadto sa kasingkasing, ilang makita nga ang ilang mga kinabuhi dili nahiuyon sa kabubut-on sa Dios. Ilang makita ang panginahanglan sa bug-os nga kausaban diha sa ilang kaugalingon; apan dili sila andam sa pagpas-an sa buhat nga nagkinahanglan sa paglimod sa kaugalingon. Busa masuko sila sa dihang ang ilang mga sala mapadayag. Mopahawa sila nga nasamok, maingon sa mga tinun-an nga mibiya kang Jesus, nga nagbagulbol, ‘Malisod kining pulonga; kinsa man ang arang makapatalinghug niini?’” The Desire of Ages, 392.

Mao kini ang mensahero sa tugon ni Malakias nga nagaputli sa mga anak ni Levi pinaagi sa kalayo. Iyang hingpit nga ginaputli ang iyang salog sa giukanan, nga ginabahin ang trigo gikan sa uhot. Kini nga buhat iyang ginabuhat pinaagi sa winnowing fan. Ang winnowing fan mao ang nagapahigayon sa pagkabahin, ug ang winnowing fan mao ang mensahe sa kamatuoran alang sa matag taga sa angay nga kasaysayan diin Iyang ginaputli ang mga anak ni Levi. Ang winnowing fan mao ang mensahe ug mga mensahero ni Elias, nga nagarepresentar sa usa ka galamiton sa paghukom.

Ania karon, ipadala ko ang akong sinugo, ug siya magaandam sa dalan sa atubangan ko: ug ang Ginoo, nga inyong gipangita, moabot sa kalit sa iyang templo, bisan ang sinugo sa tugon, nga inyong gihimut-an: ania karon, siya moanhi, nagaingon ang Ginoo sa mga panon. Apan kinsa ang arang makalahutay sa adlaw sa iyang pag-anhi? ug kinsa ang makatindog sa diha nga siya magapakita? kay siya sama sa kalayo sa mag-uulay, ug sama sa sabon sa mga magpapakuti sa panapton: Ug siya molingkod ingon nga mag-uulay ug mag-uulay sa salapi: ug iyang hinloan ang mga anak ni Levi, ug lunsayon sila sama sa bulawan ug salapi, aron sila makahalad ngadto sa Ginoo ug halad diha sa pagkamatarong. Unya ang halad sa Juda ug Jerusalem makapahimuot sa Ginoo, sama sa karaang mga adlaw, ug sama sa nangaging mga tuig. Malakias 3:1–4.

Ang moanhi sunod kang Juan Bautista mao Siya nga magahinlo sa Iyang giukayan pinaagi sa pala sa pagwawali, ug sama sa kalayo sa magtutunaw. Ang proseso sa paghinlo matuman pinaagi sa mensahero sa tugon, ug busa nagtimaan sa usa ka kasaysayan diin ang Ginoo nagasulod sa tugon uban sa usa ka bag-ong piniling katawhan sa tugon. Sa dihang ang karaang Israel giluwag gikan sa pagkaulipon sa Egipto, usa sa mga tema nianang balaang kasaysayan mao ang hilisgutan sa “kamagulangan.” Bisan pa man kini mao ang kamatayon sa mga kamagulangan sa Egipto, o ang pag-ila sa Dios sa Israel ingon nga Iyang kamagulangan.

Ug ikaw magaingon kang Paraon, Mao kini ang giingon sa Ginoo: Ang Israel mao ang akong anak, bisan ang akong kamagulangan: Ug ako magaingon kanimo, Palakta ang akong anak, aron siya mag-alagad kanako; ug kon dumili ikaw sa pagpalakaw kaniya, tan-awa, patyon ko ang imong anak, bisan ang imong kamagulangan. Exodo 4:22, 23.

Sa diha nga ang Dios misulod sa pakigsaad uban sa Israel sa pagluwas gikan sa Ehipto, ang balaang laraw mao nga ang matag kamagulangang anak nga lalaki sa matag usa sa mga banay igahalad ngadto sa buluhaton sa pagkapari. Apan sa panahon sa pagsukol maylabot sa bulawang nating baka, ang banay lamang ni Levi maoy mitindog sa dapig ni Moises batok sa maong pagsukol. Tungod sa ilang pagkamatinaon, gibawi sa Dios ang Iyang laraw nga ang matag kamagulangang anak gikan sa matag banay igahalad ngadto sa pagkapari, ug gilabyan Niya ang ubang mga banay ug gihatag sa banay ni Levi ang talagsaong katungod sa pagkapari. Sa diha nga ang mensahero sa pakigsaad magaputli sa mga anak ni Levi, kini nagrepresentar sa usa ka kasaysayan diin ang usa ka kanhing katawhan sa pakigsaad ginapahimutang sa daplin alang sa usa ka bag-ong katawhan sa pakigsaad. Mao kini ang kahimtang kang Juan Bautista, sa mga Millerita, ug mao usab kini sa usa ka gatus kap-atan ug upat ka libo. Gikan sa 1840 ngadto sa 1844, gisugdan ang usa ka proseso sa pagputli pinaagi sa masulayanong isyu sa profetikong mensahe nga gihatag ngadto kang William Miller. Kini mitultol sa kalit nga pag-anhi sa Ginoo ngadto sa Iyang templo niadtong Oktubre 22, 1844, apan ang proseso sa pagputli wala matapos hangtod sa 1863.

“Ang panagna sa Daniel 8:14, ‘Ngadto sa duruha ka libo ug tolo ka gatus ka mga adlaw; unya pagahinloan ang santuwaryo,’ ug ang mensahe sa nahaunang manulonda, ‘Kahadloki ninyo ang Dios, ug ihatag kaniya ang himaya; kay miabut na ang takna sa iyang paghukom,’ parehong nagtudlo ngadto sa pagministeryo ni Cristo sa labing balaan nga dapit, ngadto sa masusi nga paghukom, ug dili ngadto sa pag-anhi ni Cristo alang sa pagtubos sa Iyang katawhan ug sa paglaglag sa mga dautan. Ang sayop wala diha sa pag-ihap sa mga panahong matagnaon, kondili sa hitabo nga mahitabo sa katapusan sa 2300 ka mga adlaw. Tungod niining sayopa ang mga magtutuo nakaantus sa kapakyasan sa paglaum, apan ang tanan nga gitagna sa panagna, ug ang tanan nga may pasikaran sila sa Kasulatan sa pagpaabut, natuman na. Sa mismong panahon nga sila nagminatay tungod sa kapakyasan sa ilang mga paglaum, nahitabo na ang hitabo nga gitagna sa mensahe, ug nga kinahanglan matuman una pa sa pagpakita sa Ginoo aron sa paghatag ug balos sa Iyang mga alagad.”

“Si Cristo mianhi na, dili ngadto sa yuta, sumala sa ilang gipaabut, kondili, ingon sa gilangkob daan sa hulagway, ngadto sa Labing Balaan nga Dapit sa templo sa Dios sa langit. Siya gihulagway sa propeta nga si Daniel nga mianhi niining panahona ngadto sa Tigulang sa mga Adlaw: ‘Nakita ko sa mga panan-awon sa kagabhion, ug, ania karon, usa nga sama sa Anak sa tawo mianhi uban sa mga panganod sa langit, ug mianhi’—dili ngadto sa yuta, kondili—’ngadto sa Tigulang sa mga Adlaw, ug gidala nila Siya sa haduol sa Iyang atubangan.’ Daniel 7:13.

“Kining pag-anhi gitagna usab sa manalagna nga si Malakias: ‘Ang Ginoo, nga inyong gipangita, sa kalit moanhi sa Iyang templo, bisan ang Mensahero sa tugon, nga inyong gikahimut-an: ania karon, Siya moanhi, nagaingon ang Ginoo sa mga panon.’ Malakias 3:1. Ang pag-anhi sa Ginoo ngadto sa Iyang templo kalit ug wala damha sa Iyang katawhan. Wala

nila Siya pangitaa didto. Gipaabut nila nga Siya moanhi sa yuta, ‘sa nagadilaab nga kalayo nga nagapanimalos kanila nga wala makaila sa Dios, ug kanila nga wala nagtuman sa maayong balita.’ 2 Tesalonica 1:8.”

“Apan ang mga tawo wala pa andam sa pagsugat sa ilang Ginoo. Aduna pay buhat sa pagpangandam nga pagatumanon alang kanila. Kinahanglan nga ihatag ang kahayag, nga magatultol sa ilang mga hunahuna ngadto sa templo sa Dios didto sa langit; ug samtang pinaagi sa pagtuo ilang sundon ang ilang Labawng Sacerdote sa Iyang pagministeryo didto, bag-ong mga katungdanan igapadayag. Laing mensahe sa pasidaan ug pagtulon-an kinahanglan pang ihatag ngadto sa iglesia.

“Nagaingon ang propeta: ‘Kinsa man ang makapabilin sa adlaw sa Iyang pag-anhi? ug kinsa man ang makabarog sa diha nga Siya magapakita? kay Siya sama sa kalayo sa magpupino, ug sama sa sabon sa maglalaba: ug Siya molingkod ingon nga magpupino ug mag-uulay sa salapi: ug Iyang pagaputlion ang mga anak ni Levi, ug pagahinloan sila sama sa bulawan ug salapi, aron sila makahalad ngadto sa Ginoo ug halad diha sa pagkamatarung.’ Malakias 3:2, 3. Kadtong mga buhi pa sa yuta sa diha nga ang pagpangamuyo ni Cristo mohunong na sa santuwaryo sa kahitas-an kinahanglan motindog sa atubangan sa usa ka balaan nga Dios nga walay tigpataliwala. Ang ilang mga bisti kinahanglan walay buling, ang ilang mga kinaiya kinahanglan maputli gikan sa sala pinaagi sa dugo sa pagwisik. Pinaagi sa grasya sa Dios ug sa ilang kaugalingong mainampingong paningkamot kinahanglan sila mahimong mga mananaug sa gubat batok sa dautan. Samtang ang hukom nga pagsusi nagapadayon sa langit, samtang ang mga sala sa mahinulsulong mga magtotoo ginakuha gikan sa santuwaryo, kinahanglan adunay usa ka pinasahi nga buluhaton sa pagputli, sa pagsalikway sa sala, taliwala sa katawohan sa Dios dinhi sa yuta. Kining buluhatona mas masabtan pag-ayo diha sa mga mensahe sa Pinadayag 14.”

“Sa dihang kini nga buluhaton matuman na, ang mga sumusunod ni Cristo maandam na alang sa Iyang pagpakita. ‘Unya ang halad sa Juda ug Jerusalem makapahimuot sa Ginoo, sama sa mga adlaw kaniadto, ug sama sa nangaging mga tuig.’ Malakias 3:4. Unya ang iglesia nga pagadawaton sa atong Ginoo ngadto sa Iyang kaugalingon sa Iyang pag-anhi mahimong usa ka ‘mahimayaong iglesia, nga walay buling, kun kunot, kun bisan unsang ing-ani nga butang.’ Efeso 5:27. Unya siya motan-aw ‘nga nagagula ingon sa kabuntagon, matahum sama sa bulan, masidlakon sama sa adlaw, ug makahahadlok sama sa usa ka panon nga may mga bandila.’ Awit ni Solomon 6:10.”

“Gawas sa pag-anhi sa Ginoo ngadto sa Iyang templo, gitagna usab ni Malakias ang Iyang ikaduhang pag-abot, ang Iyang pag-anhi aron sa pagpatuman sa hukom, pinaagi niining mga pulonga: ‘Ug moduol Ako kaninyo alang sa paghukom; ug mahimong matulin Ako nga saksi batok sa mga salamangkero, ug batok sa mga mananapaw, ug batok sa mga bakakon nga manumpa, ug batok niadtong nagdaugdaug sa sinuholan pinaagi sa iyang suhol, sa balo, ug sa ilo, ug niadtong nagapaling sa dumuloong gikan sa iyang katungod, ug wala mahadlok Kanako, nagaingon ang Ginoo sa mga panon.’ Malachi 3:5. Si Judas nagtumong sa maong talan-awon sa diha nga siya nagaingon, ‘Ania karon, ang Ginoo moanhi uban sa linibo ka mga balaan Niya, aron sa pagpatuman sa hukom ibabaw sa tanan, ug sa pagpamatuod batok sa

tanang dili diosnon sa taliwala nila tungod sa tanan nilang mga buhat nga dili diosnon.’ Jude 14, 15. Kining pag-anhi, ug ang pag-anhi sa Ginoo ngadto sa Iyang templo, lahi ug nagbulag nga mga hitabo.”

“Ang pag-abot ni Cristo ingon nga atong Labawng Sacerdote ngadto sa labing balaang dapit, alang sa paghinlo sa santuwaryo, nga gipakita diha sa Daniel 8:14; ang pag-abot sa Anak sa tawo ngadto sa Karaan sa mga Adlaw, sumala sa gipresentar diha sa Daniel 7:13; ug ang pag-abot sa Ginoo ngadto sa Iyang templo, nga gitagna ni Malakias, mao ang mga paghulagway sa mao rang hitabo; ug kini usab girepresentahan pinaagi sa pag-abot sa pamanhonon ngadto sa kasal, nga gihulagway ni Cristo diha sa sambingay sa napulo ka mga ulay, sa Mateo 25.” *The Great Controversy*, 424–426.

Ang upat ka “pag-anhi” nga gihisgutan sa ulahing parapo, silang tanan mao ra ang usa ug mao ra nga pag-anhi nga gisimbolo sa upat ka nagkalainlaing paagi. Usa niadtong mga “pag-anhi” mao ang sambingay sa napulo ka ulay.

“Ako sa kanunayng gipasubli ngadto sa sambingay sa napulo ka ulay, lima kanila maalamon, ug lima buang. Kini nga sambingay natuman na ug pagatumanon pa gayud sumala sa matag pulong, kay kini adunay pinasahi nga pag-aplikar niining panahona, ug, sama sa mensahe sa ikatulong manulonda, natuman na kini ug magapadayon nga maong kamatuoran sa karon hangtod sa katapusan sa panahon.” *Review and Herald*, Agosto 19, 1890.

Kon ang upat ka “pag-anhi” “mao ang mga paghulagway sa samang hitabo,” nan kadtong upat ka “pag-anhi” nga natuman sa sinugdanan sa Adventismo diha sa kalihokang Millerite, “matuman” pag-usab “sa pinaka-tukma sa matag titik” diha sa kalihokang Elias sa katapusan sa Adventismo.

Si William Miller ug ang mga Millerita maoy mga representante sa mensahe sa nahaunang manulonda, ug sa maong mao rang tudling gikan sa **Early Writings** nga atong bag-ohay lang gikutlo, ang mensahe sa nahaunang manulonda nagbaton sa mao gyud nga mga kinaiya ni Juan Bautista. Atong gikotlo ang tudling nga nag-ingon nga kadtong misalikway sa mensahe ni Juan Bautista dili makabenepisyo gikan sa mga pagtulon-an ni Jesus. Sa sunod nga parapo siya nagaingon, “Kadtong misalikway sa nahaunang mensahe dili makabenepisyo sa ikaduhang mensahe; ni nakabenepisyo usab sila sa singgit sa tungang gabii, nga gituyo sa pag-andam kanila sa pagsulod uban kang Jesus pinaagi sa pagtoo ngadto sa Labing Balaang Dapit sa langitnong santuwaryo.” Si William Miller ug si Juan Bautista kapuwa nagrepresentar sa mga galamiton sa hukom.

Kon dili pa unta silang duha mitungha, ang tagsa-tagsa nilang mga kaliwatan dili pagahukman nga may tulubagon tungod sa pagsalikway sa kahayag. Gigamit sa Dios kadtong duha ka mga mensahero aron kuhaon ang Laodiceanong kupo sa sala, ug sa ingon gipadayag Niya ang Laodiceanong kahubo sa kanhing piniling katawhan, pinaagi sa pagpaila sa usa ka mensahe nga, dawaton man o isalikway, gamiton sa paghukom ingon nga usa ka simbolo nga adunay usa ka propeta nga diha sa ilang taliwala. Ang kasaysayan sa 1840 hangtod sa 1844 gitipoan pinaagi sa kalayo nga mikunsad ibabaw sa halad ni Elias didto sa Bukid Carmel. Ang matuod nga propeta nahilain na gikan sa bakak nga mga propeta.

Ania na kita sa punto diin angay natong ilatid ang proseso sa paghinlo nga nagpadayon human sa Oktubre 22, 1844. Si Sister White miingon nga human sa Oktubre 22, 1844, “ang katawhan wala pa andam sa pagsugat sa ilang Ginoo. Aduna pay buhat sa pagpangandam nga pagahimoon alang kanila. Ang kahayag pagahatag-on, nga magatultol sa ilang mga hunahuna ngadto sa templo sa Dios didto sa langit; ug samtang sila pinaagi sa pagtoo mosunod sa ilang Labawng Sacerdote sa Iyang pag-alagad didto, mga bag-ong katungdanan igapadayag. Laing mensahe sa pasidaan ug pagtulon-an igahatag ngadto sa iglesia.”

Sa dihang gisalikway sa Adventismo ang “pito ka mga panahon” sa Levitico 26 nga gitawag ni Daniel nga “panumpa” ni Moises, nawad-an sila sa ilang katakos sa pag-ila nga ang proseso sa paghinlo nagpadayon labaw pa sa ilang unang buluhaton sa pagsabot sa mga kamatuoran nga nalambigit sa pag-abli sa paghukom.

Atong hisgotan sa sunod nga artikulo ang nagpadayon nga proseso sa paghinlo, ug sugdan ang pagpahiuyon sa sungay sa tinuod nga Protestantismo nga nadawat sa Millerite Adventism niadtong dekada 1840 sa sungay sa Republikano.